

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
протокол №1/7
від 29.08.2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора
від 29.08.2025 року №49
_____ Лариса ФЕДОРЧЕНКО

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
II ступеня (9 класи)
Боблівського ліцею ім.О.С.Панасюка
Ковельського району
Волинської області
на 2025-2026 навчальний рік**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма Боблівського ліцею ім. О.С. Панасюка II ступеня (далі – Освітня програма) розроблена відповідно до ст. 33 Закону України «Про освіту», ст. 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 і є **чинною**:

- у 2025-2026 н.р. – для 9 класу

Мета і завдання освітньої програми ґрунтуються на визначеній Законом України «Про освіту» меті повної загальної середньої освіти, що передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній людині для успішної життєдіяльності.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладу, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальний план зорієнтований на роботу школи за 5-денним навчальним тижнем.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ. НАВЧАЛЬНІ (АБО НАВЧАЛЬНИЙ) ПЛАНИ

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-го класу, визначених Типовою освітньою програмою, складає **1155** годин/навчальний рік.

Навчальний план розроблено згідно Таблиці 1 до Типової освітньої програми - Навчальний план закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання.

Навчальний план містить усі предмети інваріантної складової, сформованої на державному рівні і дає цілісне уявлення про зміст, структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальний план Освітньої програми основної школи передбачає реалізацію **через окремі предмети** таких **освітніх галузей** Базового навчального плану Державного стандарту:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Математика
- Природознавство
- Мистецтво
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ УЧНІВ. ПРОПОНОВАНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у **відповідних навчальних програмах** (додаток №2 до освітньої програми), які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному вебсайті МОН.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, у **навчальних програмах**, що використовуються закладом, **конкретизовано завдання**, які має реалізувати вчитель/вчителька, **зміст, очікувані результати навчання, можливості предметів у формуванні ключових компетентностей** у рамках кожної освітньої галузі.

Навчальні програми містять резервний час, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь. Резервний час використовується учителем на власний розсуд для організації різноманітних форм навчальної діяльності: екскурсій, проектної та дослідницької діяльності учнів, роботи з додатковими джерелами інформації, корекції та узагальнення знань.

Провідним у навчанні є **компетентнісний підхід**, який передбачає формування не лише предметної, а й ключових компетентностей, зміщення акцентів зі знаннєвого на діяльнісний освітній результат. З огляду на суть зазначеного підходу, знання мають бути інструментом у розв'язанні життєвих проблем, засобом особистісного розвитку, соціалізації учнів, успішного професійного становлення та облаштування особистого життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

У навчальних програмах з усіх предметів виокремлено такі наскрізні змістові лінії: **«Екологічна безпека та сталий розвиток»**, **«Громадянська відповідальність»**, **«Здоров'я і безпека»**, **«Підприємливість та фінансова грамотність»**.

Наскрізні змістові лінії є засобом інтегрування навчального змісту, спрямовані на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях, сприяють формуванню ціннісних і світоглядних орієнтацій учня, передбачають розв'язування завдань реального змісту, виконання

міжпредметних навчальних проєктів, творчих робіт, роботу з різними джерелами інформації

Необхідною умовою формування компетентностей є **діяльнісна спрямованість навчання**, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, використання яких посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Формування змісту технологічної діяльності учнів на уроках трудового навчання здійснюється на основі об'єктів проєктної діяльності. Результатом проєктно-технологічної діяльності учнів має бути **проєкт** (спроєктований і виготовлений виріб чи послуга). Так, у 8 класі учні опановують 6 проєктів: «Килимок на стілець», «Заколка до волосся», «Декоративне дерево з бісеру», «Садовий інвентар», «Моя зачіска», «Мій одяг – мій імідж», у 9-му класі – 2 проєкти: «Вироби в етнічному стилі», «Нове життя старим речам», (плюс 1 проєкт з технології побутової діяльності та самообслуговування «Мій власний стиль». Кількість годин на опанування проєкту вчитель визначає самостійно залежно від складності виробу та технологій обробки, що застосовуються під час його виготовлення.

Головне завдання школи - збереження здоров'я дітей. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Навчальна програма з фізичної культури побудована за модульною системою. Вона містить інваріантну (обов'язкову) та варіативну складову. До інваріантної частини належать: теоретико-методичні знання та загальна фізична підготовка, зміст яких реалізовується упродовж кожного уроку. Інваріантний модуль «Загальна фізична підготовка» разом із спектром засобів і методів фізичної підготовки є основою реалізації концепції навчальної програми.

Змістове наповнення варіативної складової сформовано із модулів, запропонованих навчальною програмою відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, регіональних традицій: У 8 класах – легка атлетика, футбол, баскетбол, гімнастика, волейбол; у 9 класі – легка атлетика, футбол, баскетбол, волейбол, настільний теніс.

V. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. Учитель має широкі можливості для наповнення навчальної роботи змістом відповідно до національного і місцевого територіальних вимірів.

Освітні методики, технології, форми, методи і засоби навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, форми здобуття освіти, наявні необхідні ресурси (навчально-технічні, навчально-методичні, інформаційні), забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу, які використовуються під час проведення навчальних занять: обговорення, мозковий штурм, рольова, ділова гра, дискусія, дебати, літературні читання, написання есе, повідомлень, виступів, пізнавальні, навчальні, творчі, дослідницькі проєкти, інтерв'ю, аналіз життєвих ситуацій, уроки-екскурсії, віртуальні подорожі, квести, організація спостережень у природі, мінідослідження, виконання практичних робіт і вправ, порівняльний аналіз, моделювання, розв'язання ситуативних, проблемних, аналітичних завдань, робота з різними джерелами інформації (словниками, довідниками, науково-популярною літературою, інтернет-ресурсами, медіа) тощо.

Засвоєння нового матеріалу та розвиток компетентностей здійснюється також під час виконання учнями лабораторних, навчально-практичних занять (практичні вправи, експериментальні завдання), які передбачені відповідними навчальними програмами.

Навчально-практичне заняття також може виконувати функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись упродовж навчального року у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту.

Під час організації освітнього процесу **із використанням технологій дистанційного навчання або за змішаною формою**, педагоги самостійно обирають електронні освітні ресурси, враховуючи їх дидактичну доцільність, фактологічну коректність змісту, відповідність навчальній програмі:

- навчальні заняття, консультації з використанням електронних освітніх платформ (Google Classroom, Google meet, Zoom);
- електронні освітні ресурси, яким надано гриф МОН;
- електронні освітні ресурси, створені педагогічними працівниками закладу;
- онлайн сервіси та інструменти («Всеукраїнська школа онлайн», «Canva», «Just Class», «Learning Apps», «На Урок», «Всеосвіта» тощо);
- віртуальні екскурсії;
- електронний класний журнал/щоденник на платформі «Нові знання»

Навчальні заняття можуть проводитись в синхронному або асинхронному режимі з урахуванням технічних можливостей учителів та учнів.

Педагогічні працівники використовують доступні засоби комунікації (телефонний, поштовий зв'язок тощо) для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання тощо).

Форми організації освітнього процесу можуть змінюватись впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації.

За потреби (за заявою батьків) заклад освіти організовує здобуття освіти за **індивідуальною формою (сімейна (домашня) або екстернат)**. Переведення здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти **може відбуватися протягом навчального року** ([наказ МОН від 15.05.2023 р. №563](#) (зі змінами)).

V. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Заклад спирається на критерії та вимоги до оцінювання результатів навчання учнів, розроблені МОН у **таких нормативних документах**:

- Наказ Міністерства освіти і науки України [«Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів \(вихованців\) у системі загальної середньої освіти»](#) від 13.04.2011 року №329
- Наказ Міністерства освіти і науки України [«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»](#) від 21.08.2013 № 1222, **відповідно до якого оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою.**

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної складової навчального плану закладу.

Змістом вимог до оцінювання є **виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів**, які структуровані у навчальних програмах за предметами.

Результатами освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу є **знання, уміння, навички та сформовані компетентності**.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завданнями є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Невід'ємним складником оцінювальної діяльності є залучення учнів до розроблення критеріїв оцінювання, вироблення здатності до **само- та взаємооцінювання**. Здійснення зворотного зв'язку з учнями в процесі оцінювання кожної виконаної роботи має орієнтувати їх на успіх, підтримувати й надихати на

саморозвиток і вдосконалення. Таким чином виявляється формувальний характер контролю та оцінювання особистісного розвитку учнів та хід набуття ними навчального досвіду і компетентностей.

Форми оцінювання навчальних досягнень учнів:

- **усна** (індивідуальне, групове, фронтальне опитування);
- **письмова** (діагностична, самостійна, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування);
- **цифрова** (тестування в електронному форматі);
- **графічна** (робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами);
- **практична** (дослідження, навчальні проекти, робота з біологічними об'єктами, виготовлення виробів).

Педагогічні працівники **самостійно визначають форми** оцінювання результатів навчання учнів з певного предмета, орієнтуючись на принцип педагогічної доцільності та враховуючи специфіку навчального предмета та особливості учнів.

Методи оцінювання педагогічні працівники закладу добирають самостійно (спостереження, бесіда, тестування, аналіз письмових робіт тощо).

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. Учень має право на коригування семестрової й річної оцінки.

Державна підсумкова атестація осіб, які здобувають загальну середню освіту в ЗЗСО, відбувається відповідно до наказу МОН України від 07.12.2018 № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» (Із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 221 від 18.02.2019).

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються **чотири рівні навчальних досягнень учнів**: початковий, середній, достатній, високий.

початковий рівень	Учень називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо; за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.
середній рівень	Учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

достатній рівень	Учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.
високий рівень	Учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів основної і старшої школи ґрунтуються на показниках:

- сформованість пізнавальної діяльності (мотивації пізнання, сприймання, осмислення, перетворення знання, практичної діяльності);
- сформованість знань, умінь, ціннісних ставлень як складників ключових і предметних компетентностей;
- володіння розумовими операціями: вмінням аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- пізнавальна активність;
- міра самостійності та творчості у виконанні навчальних завдань;
- сформованість вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, висувати і формулювати гіпотези

і визначаються за рівнями:

Рівень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково

		контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи

Українська мова
Оцінювання мовленнєвої компетентності учнів
I. Аудіювання (слухання - розуміння)
II. Читання
III. Говоріння й письмо (діалогічне та монологічне мовлення)
<u>Оцінювання мовної компетентності учнів</u>
IV. Оцінювання знань з мови й мовних умінь
V. Оцінювання правописної компетентності учнів
Українська та зарубіжна література
Іноземні мови
Історія
Природознавство
Біологія
Географія
Фізика

Хімія
Основи здоров'я
Математика
Інформатика
Дисципліни художньо-естетичного циклу
Фізична культура
Трудове навчання

Додаток 1
до освітньої програми базової
середньої ланки освіти

Навчальний план для 9 класу
освітньої програми базової середньої ланки освіти
Боблівського ліцею ім. О.С. Панасюка на 2025/2026 н.р.

Освітні галузі	Предмети	Клас	Разом
		9	
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство -знавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природо- знавство	Біологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		33	33
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації			
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33	33

Додаток 2
до освітньої програми базової
середньої ланки освіти

**Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти
II ступеня (9 клас)**

№ з/п	Предмет	Затвердження
1.	Українська мова	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
2.	Українська література	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
3.	Англійська мова	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
4.	Зарубіжна література	наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
5.	Математика	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
6.	Історія України. Всесвітня історія	наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
7.	Основи правознавства	наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
8.	Фізика	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
9.	Хімія	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
10.	Біологія	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
11.	Географія	наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
12.	Мистецтво	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
13.	Інформатика	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
14.	Трудове навчання	наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
15.	Основи здоров'я	наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
16.	Фізична культура	наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

Додаток 3
до освітньої програми базової
середньої ланки освіти

Таблиця почерговості вивчення предметів,
що не мають повної кількості годин
у 2025/2026 навчальному році

Клас	Предмет	К-сть годин згідно навчального плану	семестри	
			I	II
9	Історія України	1,5	2	1
	Географія	1,5	1	2